

C

R

U

Årsmelding
2023

CRUX
Hamartiltakene

I CRUX er vi medvandrere som står opp for mennesker i sårbare og utfordrende livssituasjoner, så de kan oppleve trygghet og nå sine mål.

CRUX Matutdeling hadde fortsatt en økning i matkøen, og nådde nye rekorder i utdeling.

CRUX Arbeideren har hatt et jevnt driftsår, med en del nye brukere.

CRUX Barm oppfølgingssenter gjennomførte pilegrimsvandring med turer i Trollheimen og til Nidaros. 9 personer var med.

BUA Hamar var den 4. mest brukte av de over 260 utlånsordningene i BUA nettverket i landet i 2023. Nytt av året var en egen sommersatsing med pop-up nær stranda i juli.

CRUX Flyttebyrå fikk ny bil på slutten av året og kom godt i gang etter en lengre pause.

Oppfølgingsklassen har hatt 19 elever gjennom året. Av de har 7 elever avlagt 8 beståtte eksamener.

CRUX Hamartiltakene arrangerte fagsamling i november, med ca. 40 deltakere. Temaet var Samspillet mellom offentlige og ideelle.

Innhold

Slik jobber vi	s. 5
Hverdagen	s. 9
Høydepunkter	s. 11
Satsingsområder	s. 12
Fakta og tall	s. 13
Fokus i 2024	s. 15

For CRUX Hamartiltakene

Jon Arne Frøyland
Virksomhetsleder

Om CRUX Hamartiltakene og stiftelsen CRUX

CRUX Hamartiltakene

Vi har to dagsentra plassert sentralt i Hamar by, CRUX Arbeideren og CRUX Barm.

Målgruppen for CRUX Arbeideren er aktive rusavhengige, der vi tilbyr samtale, mat, klær, helsestell og brukertstyr. Målgruppen for CRUX Barm er personer med bakgrunn i rusavhengighet og/eller kriminalitet, ofte i kombinasjon med psykiske helseutfordringer, som ønsker støtte til et liv uten rus. Vårt mål er at deltakerne skal oppnå økt livskvalitet og økt deltakelse i samfunnet, fri for rus og kriminalitet.

Vi har inntil 1.juli 2023 hatt et driftsstyre som består av syv medlemmer, der ett av medlemmene har erfaring fra rus i eget liv.

CRUX Hamartiltakene mottar driftsstøtte fra blant annet helsedirektoratet, kriminalomsorgsdirektoratet, Hamar og Stange kommune, og er ellers finansiert av prosjektmidler.

Stiftelsen CRUX

CRUX Hamartiltakene er en virksomhet i stiftelsen CRUX. Vi er en landsomfattende, ideell og diakonal aktør som tilbyr helse- og omsorgstjenester med god kvalitet på feltene rusbehandling, psykisk helsevern, oppfølging, barnevern og psykisk utviklingshemming. CRUX driver non-profit. Eventuelle overskudd går tilbake til driften. Vi ser vår virksomhet som en del av en tjenestekjede og legger vekt på samarbeid med offentlige instanser og andre frivillige organisasjoner.

I CRUX er vi medvandrere som står opp for mennesker i sårbare og utfordrende livssituasjoner, så de kan oppleve trygghet og nå sine mål. Fordi mennesker er forskjellige, er også behovene varierte og sammensatte. Derfor må vi tenke tverrfaglig og helhetlig. Både de fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behovene skal tas på alvor.

Våre virksomheter driver ut fra et tydelig verdigrunnlag, kunnskapsbasert praksis og med arbeidsformer preget av kvalitet og læring.

Helhjertet og Raus Dristig og Solid

(CRUX kjerneverdier)

Det finnes alltid muligheter (CRUX slagord)

Vi har hatt flere
pilegrimsturer gjennom
året. Å være pilegrim
handler om både en
indre og ytre reise, for å
nå sine mål.

Slik jobber vi

CRUX Barm er et rusfritt oppfølgingstilbud for personer over 18 år som ønsker et trygt sosialt fellesskap og endring i livet. Deltakerne har en bakgrunn preget av psykiske helseutfordringer ofte i kombinasjon med rusavhengighet og/eller kriminalitet. Nesten alle står utenfor det ordinære arbeidslivet.

Gjennom tett, individuell oppfølging over tid, berikende aktiviteter og turopplevelser, ønsker vi å bidra til mestringserfaringer, nye livshistorier og økt livskvalitet. Vi legger til rette for et godt og meningsfullt fellesskap og personlig vekst gjennom samtaler, planarbeid, miljøterapi og arbeidstrening. Vi er opptatt av at *det faglige og det vanlige* virker sammen.

Målet med tilbudet er å legge til rette for at hver deltaker kan gå styrket videre i livet, med sine erfaringer, ressurser og muligheter. Vårt fokus i oppfølgingsarbeidet er å støtte den enkeltes innsats for nødvendige og varige endringer, med tanke på psykisk og fysisk helse, rusmiddelvaner, relasjoner og øvrig livssituasjon.

CRUX Arbeideren er et lavterskeltilbud for personer over 18 år i aktiv rus, der fokuset er på helse, ernæring og den gode samtalen, med ønske om å motivere til endring. Behovene til våre brukere er veldig forskjellige. Mange kommer hver dag blant annet for å spise, dusje, få råd/veiledning og være i et sosialt fellesskap. Vi tilbyr kontaktformidling med hjelpeapparatet og har et godt samarbeid, spesielt med Hamar kommune og Fact. Vår målsetting er å heve livskvaliteten for brukerne og redusere de helsemessige skadene av rusmiddelbruk. Flere av våre brukere går videre til avrusning og institusjonsopphold.

Arbeidsmetode

Våre veiledere er opptatt av at deltakerne blir bevisst på, og tar i bruk ressursene i seg selv og i omgivelsene sine, slik at de steg for steg kan få kontroll over tilværelsen og nå sine mål.

Med støtte fra helsedirektoratet har CRUX mestring og fellesskap utviklet en felles metode som skal sikre en helhetlig oppfølging i møte med hver deltaker. Den kaller vi Arbeidshjulet. Metoden legger opp til at hver enkelt deltaker følges opp systematisk i samarbeid med andre hjelpeinstanser innen sentrale levekårsområder: bolig, arbeid/aktivitet, nettverk/familie, økonomi og helse. En styrke ved metoden er at den er utformet visuelt og lett forståelig for alle parter. Dette bidrar også til at deltakerne blir godt ivaretatt ved overgangene mellom CRUX og andre instanser.

Arbeidshjulet er faglig forankret i recovery¹ og empowerment², salutogenese og Sence of coherence – SOC³, samt traumebevisst omsorg⁴.

¹ Recovery handler om å skape seg et meningsfullt og tilfredsstillende liv, slik som personene selv definerer det, både med og uten symptomer, som kan komme og gå. (<https://www.napha.no/multimedia/7002/Veileder-recovery>)

² «Empowerment er et mål, en metode som passer så vel for den profesjonelle som den ikke-profesjonelle og en pedagogisk, sosial og helsefremmende strategi. Empowerment handler om makt og maktesløshet sett ut fra at maktesløsheten ikke bare er et individuelt problem, men i høy grad sosialt, økonomisk og kulturelt betinget. Empowerment er å styrke den makt den enkelte eller gruppen måtte være i besittelse av for å endre og påvirke uhensiktsmessige forhold. Målet er at personene mer effektivt kan styre sine liv mot egne mål og behov. Det er en direkte forbindelse mellom empowerment og frigjøring". (NOU 1998:18)

³ Salutogenese retter oppmerksomheten mot faktorer som bidrar til at vi opprettholder god helse. Teorien om salutogenese (av helse – saluto, opprinnelse eller tilblivelse – genese.) gir oss en grunnleggende beskrivelse på hvordan mestring (definert som «sense of coherence») kan skapes. (Antonovsky, 1987; fra <https://napha.no/content/14219/salutogenese-teori-og-praksis>).

⁴ Traumebevisst omsorg tar utgangspunkt i hvordan krenkelser og psykologiske traumer påvirker ens utvikling og fungering. Avhengig av type, alvorlighetsgrad, varighet og tidspunkt, vil slike utviklingstraumer påvirke alle forhold ved ens utvikling; biologisk, emosjonelt, kognitivt og sosialt. (Jørgensen og Stenkopf, <https://www.rvtsvest.no/wp-content/uploads/2014/02/Artikkel3-Traumebevisstomsorg.pdf>)

Brukermedvirkning

Arbeidshjul-metoden setter deltakeren i sentrum og legger til rette for tilpasset helhetlig oppfølging ut fra deltakerens uttrykte behov. Det betyr at deltakeren kan ta eierskap til sin egen plan for å nå sine mål. Vi er også opptatt av at deltakerne medvirker til å utforme aktivitetstilbudet på oppfølgingscenteret. I 2023 har vi:

- Hatt ett styremedlem med egen brukererfaring i vårt driftsstyre, inntil ordningen med driftsstyret i CRUX ble avviklet før sommeren 2023.
- Tatt imot innspill fra CRUX erfaringsnettverk. Erfaringsnettverket er satt sammen av personer med erfaringskompetanse fra oppfølgingssentrene landet over. Det er brukerstyrt og har et vidt mandat. Agendaen settes i månedlige møter, og nettverkets medlemmer kan komme med innspill på alle nivåer på tjenesteområdet. Målet er å sikre høy grad av brukermedvirkning på individnivå, så vel som på systemnivå. Fra vår virksomhet har erfaringsmedarbeider Liljana Katrine Berntzen deltatt i CRUX erfaringsnettverk.
- Hatt ukentlige temasamlinger der flere med erfaringsbakgrunn har vært med å lede samlingen og bidratt til refleksjonen. Vi har benyttet oss av verktøy som Fuelbox, spørsmålskort, og Tenk ut, bildekort, til samtalene.

Ansatte og kompetanse

De ansatte ved CRUX Hamartiltakene har ulike kompetanser og erfaringer; innen miljøterapi, rusbehandling, sosialt nettverk, ledelse, teologi, diakoni og pedagogikk. Vi prioriterer kontinuerlig kompetanseheving gjennom kurs og konferanser. Stiftelsen har tilrettelagt noe nettbasert kursing med faglig input for ansatte og et eget lederprogram som virksomhetsleder har deltatt i. I tillegg har ansatte på CRUX Arbeideren deltatt på lavterskelkonferanse og ansatte på CRUX Barm på diakonikonferansen.

På vårt oppfølgingscenter har vi også ansatte med erfaringskunnskap. Dette opplever vi som en viktig kompetanse, som gir oss gode forutsetninger for å møte deltagerne og deres sammensatte behov. Sammen utfyller vi hverandre på en god måte og kan ivareta mange av de utfordringene deltagerne møter.

Frivillige medarbeidere

I løpet av 2023 hadde vi 24 frivillige medarbeidere ved CRUX Arbeideren og matutdelingen. De frivillige er i hovedsak selvrekruttert, eller kommet via NAV, Mjøsanker og andre arbeidsmarkedsbedrifter. Frivillige henter mat, deler ut mat, eller tilbereder den på kjøkkenet til servering. Vi har også frivillige sjåførere som henter overskuddsmat fra våre over 30 forskjellige leverandører gjennom uka. Det er flest frivillige knyttet til matutdelingen, men vi har også noen frivillige inne i miljøet.

Ved CRUX Barm hadde vi til sammen 6 frivillige i løpet av 2023. Vi fikk to nye, og tre avsluttet. Disse er rekruttert gjennom kjennskap, eller ved at de selv tok kontakt. Fire av de frivillige har bidratt med lunsjlagning, men like viktig er det at de er trygge voksenpersoner i møte med våre deltagere. Mange gode samtaler foregår på kjøkkenet mens det forberedes lunsj. To frivillige har bidratt i miljøarbeidet.

Frivilligheten utgjør en viktig ressurs for oss, og bidrar til det helhetlige tilbudet som vi ønsker å ha. Vi har også hatt sosiale sammenkomster i løpet av året, og alle fikk en oppmerksomhet til jul.

Samarbeid

CRUX Hamartiltakene jobber for at deltakerne skal oppleve å bli møtt på sine sammensatte utfordringer, gjennom å bidra til at støtten fra tjenester samordnes. Sårbarheten ved å være i rollen som hjelpetrequende må aldri undervurderes. Et smidig tverrfaglig samarbeid mellom de instansene deltakeren trenger oppfølging fra,

signaliserer at «vi står sammen med deg og har tro på deg». Dette kan øke muligheten for at endringer blir varige.

Samarbeidspartnere til CRUX Hamartiltakene:

Hamar kommune og Stange kommune

Samarbeidet mellom CRUX Hamartiltakene og Hamar kommune er helt sentralt.

Vi har møter på systemnivå med Hamar kommune, og noe samarbeid på individnivå med ansatte i Stange kommune. Samarbeidet mellom CRUX Barm oppfølgingscenter og Hamar kommune dreier seg ofte om oppfølging knyttet til Styrk teamet, der vi gjerne sitter sammen i ansvarsgrupper. Vi har også et samarbeid med teamet i Aktivitet og mestring, og våre deltakere kan benytte seg av de aktivitetstilbudene kommunen har. Kommunens ruskonsulenter bruker CRUX Barm som møtested for oppfølging med noen av sine deltakere.

For å ivareta brukerne våre, har CRUX Arbeideren hele tiden hatt god dialog med Styrk tjenesten i Hamar kommune gjennom 2023. En representant fra Styrk tjenesten har fast avtale/oppmøte på Arbeideren 2 timer, 1 dag pr uke – dette for å ivareta helsetjenester/oppfølging fra kommunen. Samarbeid, oppfølging og samtaler med FACT rundt enkelte brukere har også økt i løpet av 2023. Ansatte i Fact har hatt hyppigere besøk på CRUX Arbeideren gjennom året. Kommunen benytter seg også av CRUX matutdeling til å hente matkasser til noen av sine brukere, som ikke kommer seg dit selv. Vi deltok på markering av Overdosedagen i august, utenfor CC Stadion, med informasjon om CRUX og oppløsning fra en av våre deltakere.

Kriminalomsorgen

CRUX Barm har hatt et godt samarbeid med kriminalomsorgen der vi tar imot personer på soning etter avtale. I forbindelse med dette kan det også være møter med saksbehandlere. Vi har hatt 4 på Elektronisk kontroll og 2 på samfunnsstraff i 2023. Vi har en samarbeidsavtale med Kriminalomsorgen Innlandet og deltok på en regional samling på våren. Vi har også regelmessige besøk i IIseng fengsel, for å treffe og motivere de innsatte med mulighet for å koble kontakt for ettervern. 4 av våre ansatte har blitt kurset i Kriminalomsorgens verktøy for refleksjonsgrupper, Tenk ut. To av våre erfaringsmedarbeidere er fast med i ukentlig refleksjonsgruppe i Hamar og IIseng fengsel. Vi bruker også dette verktøyet i gruppesamtaler på CRUX Barm.

Gatejuristen

Vi har et fast samarbeid med Kirkens bymisjon om Gatejuristen, med jusstudenter fra Lillehammer. De har faste treffpunkt på CRUX Barm og CRUX Arbeideren en gang i mnd, med tilbud om juridiske tjenester til våre deltakere og brukere. Tilbudet er også åpent for andre og gjøres kjent i kommunen. Tilbudet har også tilgjengelighet via telefon.

Stiftelsen Amatheia

Vi signerte en samarbeidsavtale med stiftelsen Amatheia i 2022, som omfatter at våre brukere kan få gratis råd og oppfølging/veiledning i forhold til prevensjon, graviditet og abort. Dette er spesielt aktuelt ved CRUX Arbeideren. Amatheia måtte dessverre legge ned sin lokale avdeling sommeren 2023, men vi hadde et godt samarbeid fram til da.

Mjøsanker

Mjøsanker er en tiltaksarrangør for NAV som har hovedansvar for et stort antall arbeidstreningplasser, med utprøving av arbeidskapasitet. CRUX Hamartiltakene samarbeider med Mjøsanker der vi legger til rette for arbeidspraksis for deltakere i vår virksomhet. CRUX matutdeling har hatt 3 personer på arbeidspraksis som sjåfør eller på hjelp til matutdeling.

Høyskolestudenter

CRUX Hamartiltakene tar imot studenter på praksis etter henvendelser fra høyskoler. I 2023 har vi hatt 4 studenter i praksis. I tillegg har 10 studenter vært innom for omvisning og informasjon.

Kirken

Vi har en samarbeidsavtale med Den norske kirke, Hamar menighet og Vang menighet. Vi får låne kirkens lokaler ved behov, komme gratis inn på konsertarrangementer kirken arrangerer og de samler inn kollekter til vårt arbeid. Diakonen er til stede på CRUX Arbeideren en gang i uka, og deltar i pilegrimsprosjektet med CRUX Barm, sammen med andre frivillige fra kirken. Vi var også medarrangører av fagdag om vold og seksuelle overgrep, samt Messe for verdighet i november. Vi har også et samarbeid med Frikirken, som har frivillige på CRUX Barm, samlet inn kollekt og arrangerte julaftensamling der flere av våre deltakere var med.

Kirkens SOS

Kirkens SOS leier kontorlokaler i vår 2. etg og vi har dermed lett tilgang til hverandre. I mars 2023 arrangerte vi i samarbeid med dem kurset «God å snakke med» for våre ansatte og frivillige.

Hamar Pilegrimssenter

Vi har et godt samarbeid med Hamar Pilegrimssenter der vi har deltatt på flere pilegrimskvelder og vært på besøk i forbindelse med våre pilegrimsturer. En av våre deltakere bidro også som frivillig sommerhjelp i juli.

Toyota Sulland Hamar

Vi er så heldige å ha en sponset leasingavtale med Toyota Sulland Hamar på en el-varebil til CRUX Matutdeling.

NMS Nettbutikk

Vi etablerte et samarbeid med NMS Nettbutikk fra september, der de leier lagerlokaler og pakkerom hos oss til produkter de selger, og noen av våre deltakere kan være med å hjelpe til med pakking og klargjøring til forsendelse.

NKROP

Norsk kompetansesenter for samtidig rus og psykiske lidelser har fått være til stede og gjort intervjuer med flere av våre brukere og deltakere ved CRUX Arbeideren og CRUX Barm, som en del av studier knyttet til deltakelse i samfunnet og bruk av VR teknologi for å fremme dette.

Andre samarbeidspartnere

I løpet av 2023 har vi også hatt samarbeidsmøter eller kontakt med Politiet, Hamar kritesenter, LAR Hamar, Matsentralen Innlandet, Stange matutdeling, Evangeliesenteret avd. Hamar og Frelsesarmeen Hamar. Vi er til stede i flere ansvarsgrupper og opplever at vi har et godt samarbeid med flere instanser.

Hverdagen

CRUX Barm oppfølgingscenter

Senteret har hatt et jevnt godt driftsår. Noen nye har kommet til og noen har gått videre i livet. For mange er vi et fast holdepunkt i hverdagen. Vi har åpent fra kl. 10.00-15.00, mandag, tirsdag, torsdag og fredag, med tilbud om samtaler, temasamlinger, kreativt verksted, pilegrimsturer og quiz, i tillegg til arbeidstrening gjennom BUA, Flyttebyrået og enkle vaktmesteroppgaver. Vi har lunsjservering hver dag som frivillige er med å bidra til. Onsdager er senteret stengt, og brukes til møter og administrasjon, men det er også muligheter for å gjøre avtaler om oppfølging for enkeltdeltakere.

Vi har satt av tid gjennom uka til oppfølgingsamtaler med deltakere, med utgangspunkt i Arbeidshjulet. Vi har også hatt noen tilbud utenom åpningstid; pilegrimskvelder på Pilegrimssenteret, brettspill, kinobesøk, felleskapsmiddag i Vang kirke og «Hvilepuls» i Øvre Vang kirke.

Vi opplever også et godt samarbeid med kommunen og har jevnlig hatt besøk fra ansatte i Styrk temaet, som treffer flere av sine klienter og kan drøfte oppfølgingen sammen med våre ansatte. Vi har vært med i ansvarsgruppa til flere av deltakerne. Noen av våre deltakere har også vært med på et forskningsprosjekt om deltakelse i samfunnet i regi av NKROP, og et annet om ideelle organisasjoners særtrekk og merverdi i regi av VID vitenskapelige høyskole.

Kriminalomsorgen er en annen viktig samarbeidsaktør for oss. Vi har tatt imot enkeltmennesker til sysselsetting i frisoning, og besøkt fengselet jevnlig for å motivere til endring og oppfølging etter soning. To av våre erfaringsmedarbeidere har også vært med å lede refleksjonsgruppe ukentlig i Hamar og Ilseng fengsel.

I sommerhalvåret benyttet vi oss mye av nærområdet med aktiviteter ute; frisbee golf, kubb, boccia, kajakk, utflukter m.m. I juni besøkte vi utstillingen Roseslottet i Oslo. Vi hadde også et pilegrimsprosjekt gjennom året, med ukentlige gåturer, retreatdag i Furnesåsen, overnattingstur til Kvarstad gård og en 4 dagers overnattingstur til Trollheimen og Nidaros i september.

Førjulstiden er en travel periode med forberedelser til julemarked. Flere var med og bidro til at vi fikk en flott stand med mange fine produkter som vi solgte i bakgården til Café Larsen. Vi gjennomførte også en førjulstur til Prøysenhuset med deltakere og frivillige, julebord for deltakere, og julelunsj for deltakere og samarbeidspartnere.

CRUX Flyttebyrå hadde god drift første halvår, men da varebilen fikk sin dødsdom måtte vi ta en pause i påvente av å samle inn penger til ny bil. Takket være støtte fra Hamar kommune og gave fra Hamar Frikirke fikk vi kjøpt oss en ny funksjonell varebil i desember og kunne tilby våre tjenester igjen. Vi tar primært på oss mindre flytteoppdrag i nærområdet, men det hender også at vi tar noen lengre turer.

BUA har gitt flere av våre deltakere muligheten til å få arbeidstrening, og dette har vært veldig positivt for mestring og utvikling. Noen har faste dager de hjelper til og andre har vært med i travle perioder. I juli hadde vi en egen pop-up BUA nær Koigen for å bidra til aktivitet i sommerferien, der ungdommer hadde sommerjobb gjennom kommunen. I september byttet vi lokaler på Torghjørnet og fikk større areal og bedre beliggenhet i 1. etg.

Sykkelverkstedet ble godt etablert på BUA i sommerhalvåret og fikk flere oppdrag. Det er fortsatt en jobb å gjøre tjenesten kjent for flere, så flere kunder kan få gleden av denne tjenesten.

Oppfølgingsklassen opplevde noe økning i antall elever og har hatt jevn drift gjennom skoleåret. Vi har et veldig godt samarbeid med Storhamar vgs om dette tilbudet.

CRUX Arbeideren

2023 bar preg av jevnt besøk av våre brukere. Vi har også fått noen nye brukere i løpet av året. Noen frekventerer jevnlig og andre er innom litt mer sporadisk. Også i 2023 har vi merket en tendens til økende dårlig psykisk helse hos flere av våre besøkende. Det kan ha en sammenheng med større synlighet på grunn av færre besøkende etter pandemien. Positivt har det vært å oppleve at mange av de med dårlig psykisk helse har forholdt seg stabile hos oss. Dette kan begrunnes i at de ser nytten av å ha et sted å gå til som oppleves som trygt og forutsigbart. Mange gir uttrykk for at det er viktig å ha et lavterskeltilbud å benytte seg av og at dette er med på å gjøre hverdagen litt bedre.

Vi har et godt samarbeid innad i CRUX Hamartiltakene, der brukere med positiv endring i forhold til bruk av rusmidler kan bli overført til CRUX Barm oppfølgingscenter. Dette samarbeidet går også andre veien, dersom noen faller tilbake til et negativt levemønster med tanke på rus kan de benytte seg av CRUX Arbeideren. Heldigvis forekommer dette sjeldent. Samarbeidet er unikt fordi brukere fanges opp av systemet vårt relativt raskt.

Vi har opprettholdt tilbud om utdeling og bytte av brukerutstyr, Nalokson spray, juridisk veiledning gjennom Gatejuristene, administrativ bistand, klesutdeling, samtaler og praktisk veiledning m.m.

Helserommet har vært driftet av miljøterapeutene på CRUX Arbeideren, noe vi gjør på vegne av Hamar kommune. Tilbudet har bestått av enkle sårstell, samtaler, utdeling av brukerutstyr og Nalokson spray (jfr. ovenfor), i tillegg til å påse at bestillinger har blitt utført.

CRUX Matutdeling har driftet som normalt gjennom året med mange frivillige. Vi har hatt 6 frivillige sjåførere til å hente overskuddsmat fra leverandører, og det har vært ca. 13 frivillige til å pakke og dele ut mat. Det har blitt delt ut mat til ca. 280 personer i snitt pr uke. Dette har vært en betydelig økning fra 2022. Denne økningen hadde en sammenheng med mange flyktninger fra Ukraina. Vi så oss derfor nødt til å gjøre noen endringer på fordelingen av mat da ukrainere fortrenget andre fra å hente mat. Løsningen ble å ha en dag for ukrainere og en dag for andre. Alle har gjennomsnittlig fått ca. 2 matposer utdelt pr. gang. Vi har et godt samarbeid med Frelsesarmeen, som deler ut mat på mandager, mens vi deler ut tirsdag-fredag. Det hender vi også fordeler mat mellom oss når vi har mye av noe.

Høydepunkter

Motivasjonspris fra Hamar kommune

Vi mottok pris i åpen klasse for vår deltakelse i Borgertoget 17. mai. Dette var en motivasjonspris med begrunnelse i at det krevde mot for våre deltakere å stille opp.

Pilegrimsprosjekt

Vi gjennomførte et nytt pilegrimsprosjekt i samarbeid med Hamar menighet, med støtte fra Innlandet fylkeskommune. Her har det vært mange høydepunkter; besøk på Pilegrimssenteret og Domkirkeruinene, ukentlige turer i flott natur både langs Pilegrimsleden og andre steder og retreatdag i Furnesåsen. Vi hadde en kortere overnattingstur til Kvarstad gård før sommeren som oppladning til en lengre tur til Nidaros i september. Den ble innledet med to døgn i Trollheimen med vandring i fjellet, videre til Skaun med overnatting på menighetshuset der og så siste etappe av pilegrimsleden inn til Nidarosdomen med overnatting på Pilegrimssenteret. Vi var 9 personer med på turen.

Fagsamlinger

I mars arrangerte vi kurs for våre ansatte og frivillige i samarbeid med Kirkens SOS, «God å snakke med», om hvordan være en god samtalepartner. I november var vi medarrangør av en fagdag sammen med flere kirker og organisasjoner, «Sammen skaper vi trygge rom», med fokus på vold og seksuelle krenkelser. Samme måned inviterte vi mange av våre samarbeidspartnere til en fagsamling med tema «Samspillet mellom offentlige og ideelle». Stephen Sirris fra VID vitenskapelige høyskole, hadde hovedinnlegget basert på et forskningsprosjekt om ideelle organisasjoners særpreg og merverdi. I tillegg fikk vi høre eksempler fra samspill fra våre deltakere og samarbeidspartnere, og vi avsluttet med en panelsamtale med lokale politikere.

Ny flyttebil

Da vår gamle varebil streiket var vi spent på hvordan det skulle gå videre med Flyttebyrået. Vi hadde ikke midler til å kjøpe ny, men med støtte fra Hamar kommune fikk vi kjøpt en god, brukt varebil og kunne gjenoppta virksomheten.

Politikerkontakt

Det har vært valgår og vi har hatt kontakt med flere politikere gjennom året. Ordfører har besøkt CRUX Arbeideren ved to anledninger. Ordførerkandidat Erling Behrens besøkte CRUX Barm i forkant av valget for å informere og motivere til å bruke stemmeretten.

Sammen med Ham Kams gatelag tok vi imot Stortingets justiskomiteé og fortalte om vårt arbeid, med vektlegging på samarbeidet med Kriminalomsorgen. Vi har også deltatt på politikerdebatt i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse, i samarbeid med Sagatun Recovery.

Medieomtale

Vi har hatt flere fine avisoppslag gjennom 2023. BUA fikk en omtale da de nådde 2. plass på rankingen av de mest brukte av tilsvarende utlånsordninger i landet. En av våre erfaringsmedarbeidere ble omtalt med sin historie i forbindelse med promotering av sykkelverkstedet på BUA. Matutdelingen hadde flere oppslag med fokus på økningen i matkøen, spesielt blant flyktninger, og behovet for dette tilbudet..

Satsingsområder 2023

Måloppnåelse for stiftelsen CRUX

Stiftelsen CRUX har hatt en strategiplan for 2018–2023 som har gitt føringer for virksomhetenes tiltaksplan og mål.

Gjennom blant annet å implementere et eget verdidokument, har vi økt bevisstheten rundt vår selvforståelse som en diakonal, ideell virksomhet. Dette gjelder også våre holdninger og handlinger i møte med enkeltmennesker. For å imøtekomme flere menneskers udekkete behov for støtte, har stiftelsen hatt et ønske om å vokse. I CRUX mestring og fellesskap har vi vokst gjennom å jobbe aktivt med utvikling av tilbudene ved den enkelte virksomhet, om enn ikke i antall oppfølgingsentre.

Vi har også i 2023 vært opptatt av kvalitet, inkludert faglighet og godt tverrfaglig samarbeid, noe som har gjort oss til et relevant oppfølgingstilbud og en relevant samarbeidspartner for offentlige og frivillige aktører innen rus- og kriminalomsorg og psykisk helse.

Faglige oppdateringer

I 2023 var vi med på to fagsamlinger som var skreddersydd for virksomheter i CRUX mestring og fellesskap. På samlingen i mai ble det satt søkelys på de verdiene som ligger til grunn for stiftelsen CRUX og for vårt arbeid med utsatte grupper. Videre jobbet vi med hvordan vi kan styrke teamet og motvirke omsorgstrøtthet.

I september fikk vi en oppdatering på rusfeltet med temaer som: Ny forskning, rustrender, behandlingsformer i TSB og oppfølging etter behandling. Takk til de dyktige fagfolkene som stilte fra:

- Høgskulen Vestlandet: Psykolog: Sonja Mellingen
- CRUX Kalfaret behandlingssenter: Psykologene: Mona Godø, Tordis Stokke
- Ukom – Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten: Lege og spesialist i samfunnsmedisin og allmennmedisin: Pål Iden

Virksomhetsleder deltar på jevnlige ledersamlinger i regi av CRUX sentralt, der det også i 2023 har vært fokusert på relevant tematikk.

Ved vår virksomhet har ansatte fra CRUX Barm deltatt på diakonikonferansen i Oslo og ansatte fra CRUX Arbeideren på lavterskelkonferanse både i Hamar og Oslo. Vi har vært medarrangør og deltatt på fagdagen «Sammen skaper vi trygge rom», om vold og seksuelle krenkelser. Vi har hatt fagsamling med tema «God å snakke med» i samarbeid med Kirkens SOS og arrangert egen fagdag for våre samarbeidspartnere med tema «Samspillet mellom offentlige og ideelle».

Utfordringer vi har støtt på

Vi merker en holdningsendring til rus generelt i samfunnet som gjør at vi møter på mange dilemmaer i møte med våre deltakere i prosessen mot et rusfritt liv. Vi har hatt drøftingsmøte med LAR for å bli oppdatert på deres kjøreregler og være samkjørt med hjelpeapparatet.

Økonomien vår er en generell utfordring, da det er en del usikkerhet i forhold til noen tilskudd vi har budsjettet med, og at en del gaver kommer mot slutten av året.

Fakta og tall 2023 (2022 i parentes)

CRUX Barm oppfølgingscenter

Antall deltagere totalt:	33 (33)
Antall besøk:	1873 (1 669)
Antall nye deltagere:	6 (10)
Alder:	20-62 år (Gjennomsnitt 44 år)
Kjønn:	79 % menn, 21 % kvinner
Kommunetilhørighet:	Hamar 91 %, Stange 3 %, Andre 6 %

Gått videre til:

Stabilt liv	6 (2)
Behandling	2 (4)
Soning	0 (1)

Aktivitetstall

LAR-brukere:	9 (7)
Deltagelse i ansvarsgrupper:	29 (22)
Hjemmebesøk:	4 (10)
Treff ute:	18 (17)
Telefon/sms:	212
Samtaler/Arbeidshjul:	119
Praktiske oppdrag:	99
Registrerte avvik:	2

Kriminalomsorgen

Elektronisk kontroll:	4 (178 timer)
Samfunnsstraff:	2 (42 timer)
Narkotikadomstol:	0
Fengselsbesøk:	6
Tenk ut! refleksjonsgruppe i fengsel:	21

Arbeidstrening

CRUX flyttebyrå	
Deltagere:	7 (6)
Antall oppdrag:	36 (61)

BUA

Deltagere:	7 (4)
------------	-------

Skoletilbud i samarbeid med Storhamar vgs - Oppfølgingsklassen

Elever:	19
Eksamenskandidater:	7
Beståtte eksamener:	8

Pårørendekontakt

Foreldre/søsken:	23
Barn:	1
Partner:	4

Aktiviteter

Ukentlige aktiviteter (oppmøte i løpet av året):

Kreativt verksted:	150
Fysisk aktivitet:	273
Temalunsj:	233
Matlaging:	29
Quiz:	273

Andre tilbud

Spillekveld, Hvilepuls i kirken, Pilegrimskveld, kino.

Turer

Skidager på Budor. Retreat i Furnesåsen. Dagsturer i nærområdet. Overnattingstur med pilegrimsvandring til Kvarstad går. Pilegrimsvandring i Trollheimen og til Nidaros. Førjulstur til Prøysenhuset.

Annet

Det har vært utøvet bistand som blant annet; handling, hjelp og støtte til å holde og komme til avtaler, flytting, økonomisk tilrettelegging, mailer, søknadsskriving, kjøring til urinprøver og annet. Gatejuristen har hatt saksmottak på CRUX Arbeideren og CRUX Barm månedlig gjennom det meste av året.

Medarbeidere

Ansatte	3 (3 årsverk)
Ansatte VTO	4 (2 årsverk)
Frivillige	6 (7), ca 0,6 årsverk

CRUX Arbeideren

Antall brukere totalt:	98 (95)
Antall nye brukere:	16 (13)
Antall besøk brukere:	2043 (1 646)
Andre besøk:	322
Alder:	Gjennomsnitt 42 år
Kjønn:	67 % menn og 33 % kvinner
Antall besøk ved CRUX matutdeling:	12197 (9566)
Antall frivillige:	24 (20) ca. 2,4 årsverk.
Antall ansatte:	5 (3,9 årsverk)
Studenter i praksis:	4
Studenter på omvisning:	10
Arbeidspraksis Nav/Mjøsanker:	3
Samtaler/Arbeidshjul:	576
Praktisk hjelp:	429
Registrerte avvik:	5

BUA Hamar

CRUX drifter BUA Hamar, og kom på 4. plass i antall utlån av alle 260 BUA registrerte utlånsentraler i landet.

Antall utlånt utstyr:	14 836 (8586)
Antall utlån:	2713 (2020)

Antall lånetakere:	1440 (1066)
Ansatte:	2 (0,6 årsverk)

CRUX Hamartiltakene

Økonomi

Total omsetning i 2023 var 7 406 101,-

Tilskudd fra Helsedirektoratet: 2 604 375,-

Tilskudd fra Kriminalomsorgsdirektoratet: 295 625,-

Hamar kommune: 2 431 405,- i driftstilskudd og 565 000,- i prosjektmidler.

Stange kommune: 150 000,- i driftstilskudd.

Prosjektstøtte Bufdir til BUA: 440 162,-

Prosjektstøtte Innlandet fylkeskommune: 55 000,-

Prosjektstøtte Statsforvalteren, i samarbeid med Hamar kommune: 165 000,-

Storhamar vgs.: 131 323,- til drift av Oppfølgingsklassen.

Salg av varer og tjenester: 146 192,-

Gaver: 383 517,-

Annen inntekt: 38 503,-

Driftsstyre

Driftsstyret bestod av 7 medlemmer, men ble avviklet 31. juni. De hadde 2 møter i 2023, der virksomhetsleder møtte fast. Styreleder var Werner Christie.

Fokus i 2024

Det er en sentral utfordring at det er mangel på god nok oppfølging og behandling for dem som trenger det aller mest. Oppfølgingssentrene i CRUX mestring og fellesskap er innrettet med en skreddersydd, helhetlig tilnærming som kan imøtekomme de sammensatte problemstillinger i målgruppene. Stiftelsen CRUX ønsker fortsatt å være synlig som en tydelig diakonal stemme i samfunnet for å fremme deltakernes interesser.

På vårt tjenesteområde, CRUX mestring og fellesskap, jobbes det videre med å sikre at ledere og medarbeidere er oppdatert på kunnskap og trender i tiden for våre felt. CRUX legger også stor vekt på utveksling av erfaringer og kompetanse på tvers av oppfølgingsvirksomhetene.

Vi vil fortsette å ivareta erfaringskompetansen, både gjennom Erfaringsnettverket og gjennom systematisk feedback fra deltakerne på de strukturerte Arbeidshjul-samtalene. I 2024 vil vi også gjennomføre en ny deltakerundersøkelse.

I tillegg vil vi i CRUX Hamartiltakene jobbe med:

Diakoni

Vi ønsker å fortsette og holde vår diakonale bevissthet oppe for både ansatte og frivillige gjennom samlinger og samarbeid med andre diakonale aktører. Pilegrimsturer er et godt verktøy i det diakonale arbeidet med deltakere, som vi ønsker å fortsette med.

Vekst

Vi vil jobbe for å rekruttere nye til vårt oppfølgingscenter, primært gjennom kontakt med kommunen og Kriminalomsorgen. Vi ønsker også fortsatt å ha fokus på aktiviteter og arbeidstreningsplasser for våre deltakere. Vi ser at det gir resultater i form av mestring og bedre selvfølelse, og bidrar til å forhindre tilbakefall til rus. Både Flyttebyrået og BUA fungerer godt til dette, da de blir koblet på ansatte og andre med erfaringsbakgrunn, og aktiviteten gir en reell opplevelse av å gjøre et betydningsfullt arbeid. En sterkere satsing på sykkelverkstedet på BUA vil også bidra til dette.

Vi ønsker å fortsette satsingen på erfaringskompetanse inn i vårt arbeid, gjennom egne ansatte og tilrettelagte arbeidsplasser gjennom Nav. Dette kan bidra til økt brukermedvirkning og aktiviteter utover vår åpningstid. Vi vil fortsette vårt gode samarbeid med kriminalomsorgen, med tilbud om å tilrettelegge for soningsplasser og oppfølging etter soning. Vi vil også bidra inn i fengslene med samtaleopplegget «Tenk ut», med bidrag fra våre erfaringsmedarbeidere. Samarbeidet med Oppfølgingsklassen er viktig, med tilbud om skolegang til straffedømte, spesielt i møte med unge deltakere. Samarbeidet med kommunen og andre offentlige aktører står også sentralt i vårt videre arbeid, der vi ønsker å ha en brobyggende rolle.

På CRUX Arbeideren vil vi fortsette å fokusere på vår faglighet i møte med mennesker i aktiv rus, og sørge for godt samarbeid med hjelpeapparatet. Vi vil legge til rette for noen enkle aktiviteter og gode samtaler. Vi vil opprettholde god kontakt med våre leverandører til matutdelingen og kontakte nye etter behov, for å ha best mulig kvalitet på det som deles ut. Vi vil også sørge for nok frivillige til å være med på dette arbeidet.

Samfunnskontakt

Vi vil fortsette å gjøre oss synlige for våre omgivelser og fortelle om alle de gode tingene som skjer gjennom CRUX Hamartiltakene, både i fagmiljøet og ellers. Her vil både innslag i medier, møter med politikere og deltakelse i lokale arrangement bidra til det. Vi vil ha økt bevisstgjøring på bruken av sosiale medier og utvikling av dette gjennom å delta i et faglig nettverk for sosiale medier og kommunikasjon i regi av hovedkontoret.

Kontaktinformasjon CRUX Hamartiltakene

Besøksadresse: Grønnegt. 51 og 32 C, Hamar

Telefon: 96 94 68 25

E-post: hamartiltakene@stiftelsencrux.no

Web: stiftelsencrux.no

Kontaktinformasjon til de ulike tiltakene finner du på stiftelsencrux.no

Vi tror på kraften i gode
relasjoner, der det faglige og
det vanlige virker sammen.

